

Onderwerp	Toelichting reguliere taken
Innovatie	<p>een plan van aanpak "Zon op bedrijfsdaken" opgesteld. Uitvoering is gepland voor 2024. Er is al wel sprake van een autonome ontwikkeling bij de aanleg van zonnepanelen op bedrijfsdaken; het potentieel aan opgewekte energie op grote daken is met 25% toegenomen tot 15 GWh.</p> <p>Binnen het bedrijfsleven zien we gedurende 2023 een groeiende urgentie op verduurzaming en de doelstelling om CO₂ te reduceren. Deze beweging wordt versterkt als gevolg van de door Stedin afgekondigde netcongestie. Grootverbruikers kunnen geen extra (elektrisch-)vermogen aanvragen. Met bedrijven hebben we op individuele basis en met het IKG gesprekken gevoerd hoe zij stappen kunnen maken en welke rol we vanuit de RES en de gemeente zelf kunnen nemen in nieuwe energiesystemen. Ook denken we mee in financieringsbronnen en is dit vraagstuk meegenomen in de aanvraag van een nieuwe Regio Deal Drechtsteden-Gorinchem.</p>

2.8.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 V = voordeel en N = nadeel)	Jaar- rekening 2022	Begroting primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaar- rekening 2023	Vershil
TV72 Riolering	3.272	3.211	3.180	3.396	216 N
TV73 Afval	5.042	5.671	6.111	6.205	94 N
TV74 Milieubeheer	2.513	1.612	4.085	2.868	1.217 V
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	401	426	445	465	20 N
Lasten Duurzaamheid	11.228	10.921	13.821	12.934	886 V
TV72 Riolering	3.974	3.860	3.875	3.934	59 V
TV73 Afval	5.217	5.889	5.935	5.839	96 N
TV74 Milieubeheer	379	3	1.869	888	981 N
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	329	458	458	331	127 N
Baten Duurzaamheid	9.898	10.209	12.136	10.991	1.144 N
Totaal saldo van baten en lasten	-1.330	-712	-1.685	-1.943	258 N
Stortingen reserves	416	138	364	364	0 V
Onttrekkingen reserves	779	194	1.020	1.003	17 N
Resultaat	-967	-656	-1.028	-1.304	275 N

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten		
TV72 Riolering	121 N	Via raadsinformatiebrief (Z/23/761685 D-891906) hebben wij de raad geïnformeerd over de onvoorziene en niet geraamde baggerwerkzaamheden door het waterschap Rivierenland in 2023/2024. De kosten voor 2023 bedragen € 151.000, waarvan we 20% (€ 30.000) ten laste van de voorziening Vervanging riolering (GRP) brengen. Voor taakveld 73 Riolering leidt dit tot een nadeel van € 121.000.
	90 N	De exploitatiekosten voor riolen en gemalen, waaronder energielasten en onderhoud zijn o.a. door de gestegen materiaalprijzen € 90.000 hoger dan geraamd. Deze worden grotendeels (€ 59.000) door hogere baten gedekt.
TV73 Afval	95 N	Na vaststelling van de jaarrekening 2022 van de GR Waardlanden en de daaruit voortvloeiende resultaatbestemming, is de stand van de algemene reserve van de GR

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verdeling bedrag	Toelichting
		negatief geworden. Zowel het bestuur van de GR als de toezichthouder (Provincie Zuid-Holland) vinden deze situatie onwenselijk. De algemene reserve is daarom in 2023 aangevuld tot nihil. Voor Gorinchem betekent dit een extra bijdrage van € 95.120, die gedekt wordt uit de equalisatiereserve Reiniging.
	99 N	Voor het legen van de prullenbakken hebben wij eind 2022 een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Waardlanden afgesproken. In 2023 bleek al snel dat de aanbieder en de daarop gebaseerde DVO niet realistisch was. Ten opzichte van onze raming houden wij rekening met een extra last van € 99.000. Over de budgetbijstelling en de afrekening 2023 zijn wij in overleg met Waardlanden. Zie verder de toelichting op programma Verkeer en Vervoer, taakveld 21.
	73 V	Als gevolg van de definitieve afrekening van HVC (vuilverwerkingskosten) en Nedvang (opbrengst afvalstromen gescheiden afvalinzameling) zijn de verwerkingskosten € 73.000 lager dan de bijgestelde raming van € 1.425.000.
TV74 Milieubeheer	648 V	Dit is het gevolg van de nog niet benutte middelen voor energiearmoede die van het Rijk zijn ontvangen. Deze middelen zullen administratief worden meegenomen naar 2024, aangezien ze over een periode van meer dan één jaar mogen worden besteed.
	235 V	De Klimaatgelden en de middelen voor de RES zijn niet volledig uitgegeven. Deze middelen zullen administratief worden meegenomen naar 2024, aangezien ze over een periode van meer dan één jaar mogen worden besteed.
	149 V	In 2023 zijn diverse budgetten uit de reserve duurzaamheid onttrokken. Een deel van deze budgetten zijn niet volledig benut. Het niet benutte deel vloeit terug naar de reserve duurzaamheid.
	72 V	Het budget voor bedrijfsgerichte milieutaken is niet volledig benut. Dit wordt veroorzaakt doordat de Omgevingswet is uitgesteld waardoor de Bodemtaken nog niet zijn overgedragen naar OZHZ.
	25 V	Van het budget milieucommunicatie resteert nog € 25.000.
Baten		
TV73 Afval	52 N	Voor de afvalstoffenheffing is € 52.000 minder geld ontvangen dan was geraamd.
TV74 Milieubeheer	648 N	Het voordeel op TV74 lasten van € 648.000 op energiearmoede heeft aan de batenkant het tegenoverstelde effect. De klimaatgelden die we ontvangen hebben van het rijk mogen over een langere jaar overstijgende periode worden besteed. Daarom wordt het restant administratief meegenomen naar 2024.
	235 N	Het voordeel op TV74 lasten op de Klimaatgelden en RES-middelen heeft aan de batenkant het tegenoverstelde effect. De klimaatgelden die we ontvangen hebben van het rijk mogen over een langere jaar overstijgende periode worden besteed. Daarom wordt het restant administratief meegenomen naar 2024.
	40 V	Voor het warmtenet zijn subsidies/bijdragen ontvangen die niet waren begroot.
TV75 Begraafplaatsen en crematoria	129 N	De 2de helft van 2023 hebben er minder begrafenissen plaatsgevonden dan op basis van het 1ste helft van het jaar werd verwacht (15% minder). Daarnaast was het deel van de opbrengsten dat in de voorziening moest worden gestort hoger dan verwacht.
Onttrekkingen reserves	149 N	De niet uitgegeven budgetten die waren gedekt door de reserve duurzaamheid worden minder onttrokken uit de reserve.

In onderstaande tabel staan de investeringen die binnen dit programma vallen:

Investerings (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2022	Realisatie 2023	Totaal realisatie	Vershil	Gereed
Lasten						
GRP 2021	1.175	708	188	896	279	V Nee
GRP 2022	1.075	68	278	346	729	V Nee
GRP 2023	1.000	0	24	24	976	V Nee
Watercapaciteit	75	2	15	17	58	V Nee
Totaal lasten	3.325	778	505	1.283	2.042	V
Baten						
GRP 2021	1.175	708	188	896	279	N Nee
GRP 2022	1.075	68	278	346	729	N Nee
GRP 2023	1.000	0	24	24	976	N Nee
Totaal baten	3.250	776	490	1.266	1.984	N
Totaal investeringen	75	2	15	17	58	V

GRP 2021, 2022 en 2023

Op de uitvoering van het GRP 2021-2025 hebben wij achterstand opgelopen. Het restant van de budgetten blijft in de vervangingsvoorziening en de werkzaamheden zullen later worden uitgevoerd.

In de onderstaande tabel staan de subsidies vermeld, die binnen dit programma zijn verstrekt.

Subsidies (bedragen x € 1.000)	
Diverse personen groene daken	9
van Andel Spruijtcentrum	100
	<hr/> 109

2.8.4 Met welke verbonden partijen doen we dit samen?

- GR DG&J
- GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
- GR Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken
- GR Reinigingsdienst Waardlanden